

*Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzat
Szent István Általános Iskola*

Adószám: 15359214-1-06

6800 Hódmezővásárhely, Szent István utca 75.

Tel/Fax: 62/245-066

E-mail: iskola@szentistvan.hodtav.hu

INNOVÁCIÓ: Vásárhelyi mozaik (Hon- és népismeret)

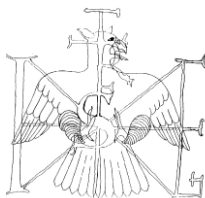
Készítette:

Szappanos Zoltán

„Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés Hódmezővásárhely Megyei Jogú

Város közoktatási intézményeiben”

TÁMOP 3.1.4-08/2-2009-0021 számú pályázat

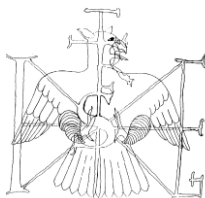

VÁSÁRHELYI MOZAIK **(Hon- és népismeret)**

Tartalom

- 1. Tanya**
- 2. Élet a Tiszán**
- 3. Dobd a sutba a számítógéped! (gyerekjátékok)**
- 4. Barangolás Ópusztaszeren**

Készítette: Szappanos Zoltán

A TANYA **(MODULVÁZLAT)**

Ajánlott korosztály: 7. osztályos tanulók

Ajánlott időkeret: 4*45 perc (három blokkban)

A foglalkozások közvetlen célja: A tanulók ismerjék meg közvetlen lakóhelyük egykori legtipikusabb települési szerkezetét, annak kialakulását, rövid történetét, a tanya építését – s mindezt játékos formában.

A foglalkozások tartalma: I. A tanya szerkezeti felépítése, a tanyasi életmód.

II. Tanyaudvar tervezése, vályogvetés

III. Tanyaudvar-makett építése

Megelőző tapasztalat, előzetes ismeretek: Az ötödik és a hatodik osztályban hon- és népismeret tantárgyból tanultak (a ház, a paraszti ház helyiségei, a paraszti udvar); a lakóhelyen (családban) megtapasztaltak.

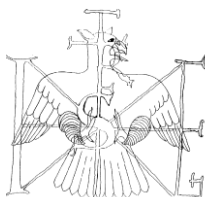
Ajánlott továbbhaladási irány: Makettépítés folytatása; a tanyasi emberek mindennapi feladatai, használati tárgyai, szerszámai

A kompetenciafejlesztés fókuszai: kommunikációs készség, együttműködési készség, emlékezet, rész-egész észlelés

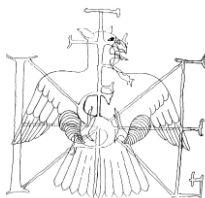

I. ISMERKEDÉS A TANYÁVAL (45 perc)

[illegible]

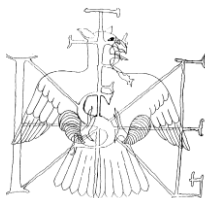
építették?					
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA 23 perc					
A mai foglalkozáson az Alföldön élő elődeink építkezési szokásairól fogunk tanulni, azaz a tanyával ismerkedünk meg. A tanuló Fogalommeghatározás, kialakulása B tanuló A tanya szerkezeti felépítése, helyiségei C tanuló Vályog, vályogvetés D tanuló Jellegzetes tanyaudvar, melléképületek, kiszolgáló építmények	Értő néma olvasás, lényeglátás, fogalmi gondolkodás, kommunikációs készség, vizuális emlékezet, verbális emlékezet,	Szakértői mozaik		Néprajzi lexikon 2. } 3. } melléklet 4. } 5. }	
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS...10 perc					
A csoportok elkészítik a tanultak alapján saját plakátjukat.	Képi gondolkodás, Absztrakció, Együttműködés elősegítése	Csoportmunka, kíváncsi kocka = kérdező mátrix (A	Eszközosztás Ellenőrzés	Csomagoló papír, filctollak, zsírkréta, olló, ragasztó, (esetlegesen képanyag – irányított	

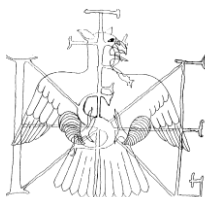
		dob, B kérdez, C válaszol, D ellenőriz)		plakátkészítéshez) Kíváncsi kocka	
IV. ÖSSZEGZÉS...5 perc					
Az elkészült plakátok bemutatása a többieknek.	verbális kifejező-készség		kommentár		Blue tack, esetleg rajzszög
V. ÉRTÉKELÉS...2 perc					
Teljesített feladat utáni pontgyűjtés	Reális énkép kialakítása, esetleges kudarcűrő képesség fejlesztése,	csoportokra szabott	Frontális közlés		jutalompontok

II. TERVEZÉS, VÁLYOGVETÉS (2*45 perc)

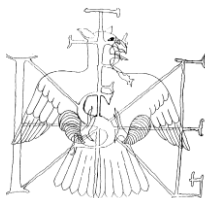
Tevékenységek - időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek		Eszközök / mellékletek	
		diák	tanár	diák	tanár
VI.RÁHANGOLÓDÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE 10 perc					
Az előző foglalkozás anyagának átismétlése (egyéni párválasz-	Lényeglátás, fogalmi gondolkodás,	Irányított csoportinterjú módszere	irányított kérdések megadása	A korábban elkészített plakátok	

tás): vályogvetés, tanyaudvar szerke- zete	verbális kommunikáció				
VII. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA...20+30 perc					
Az előző foglalkozá- son megismerhetté- tek, hogy hagyomá- nyosan hogyan, mi- ből épül a tanya. Most megtervezzük saját tanyánkat, s elkészítjük alap- anyagát is - vályog. Feladatok: 1. Csoportok elkészí- tik az általuk megépí- tendő tanyaudvar ter- vét. 2. Előkészítik az „építkezést”: -- vályogvetés – a téglácskák elkészí- tése	Feladattudat kialakítása Logikus gondolkodás, mennyiségek azonosítása, kreativitás, becslés képességének fejlesztése, együttműködési készség manuális készség	Csoportmunka (előző foglalkozás csoportjai maradnak) Gondolkozz, beszélj meg! (kupaktanács- ötletelő) + Felfedező riporter módszer	A tervek ellenőrzése, segítő magyarázat segítő képek, rajzok bemutatása	Papír, ceruza, vonalzó törek, víz. agyagos föld, spakni, jégkocka-sablon, tál, törölőruha gyurmatábla, kés	1. melléklet Esetlegesen ventillátor
VIII. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS...15 perc					
A csoporttervek is-	verbális	Képtárlátogatás			

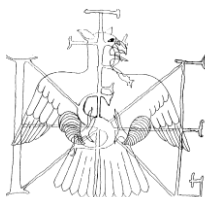

mertetése a többiekkel; Mi hogyan oldottuk meg a feladatot? És ti hogyan oldottátok meg ?	kommunikáció, vizuális figyelem, koncentráció	módszerrel			
IX. ÖSSZEGZÉS... 10 perc					
A „képtárlátogatás” tapasztalatainak megvitatása – közös tanyaudvar-terv kialakítása az előzmények alapján, vagy egyik elfogadása közös megegyezés alapján.	kritikai képesség, reális énkép		A közös megállapítások összegzése		
X. ÉRTÉKELÉS...5 perc					
Teljesített feladat utáni pontgyűjtés	Önbizalom erősítése,	csoportos minőségi önellenőrzés	Frontális értékelés, (melyet csoportos minőségi önellenőrzés előz meg)	Ellenőrző kártya	jutalompontok

III. TANYAUDVAR-MAKETT ÉPÍTÉSE (45 perc)

Tevékenységek - időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek		Eszközök / mellékletek	
		diák	tanár	diák	tanár
XI. RÁHANGOLODÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE 3 perc					
Az előző foglalkozáson elfogadott terv felelevenítése; Feladatkártyák húzása – ki melyik épületet alkossa meg	emlékezet	frontális	Tanári közlés	feladatkártyák	1. melléklet
XII. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA...20 perc					
Korábbi csoportok párokba szerveződnének (pl.: A-C, B-D) Feladat: 1. pár: Az előző foglalkozáson elkészült, kiszáradt vályogtéglákból a tervnek megfelelően elkészítik a húzott épület falait. 2. pár: Elkészítik az	együttműködési készség manuális készség, kreativitás,	pármunka	Magyarázat, Szemléltetés képekkel, mintadarabokkal, ha szükséges (falépítés – kötésbe rakás)	Vályogtéglá, vessző (vagynád), ”sár”, víz, spakni, kartonlapok, kés, spárga vagy damil, ragasztó, olló, gyufa	2. melléklet

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzat

Szent István Általános Iskola

Adószám: 15359214-1-06

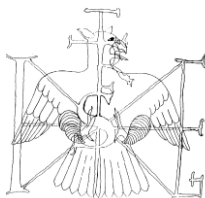
6800 Hódmezővásárhely, Szent István utca 75.

Tel/Fax: 62/245-066

E-mail: iskola@szentistvan.hodtav.hu

épületek tetejét Időkitöltő: Köcsögfa, szarkúp, farakások, stb. elkészítése.					
XIII. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS... 8 perc					
A párok más csoportok hasonló feladatát végző párjaival konzultálnak, esetlegesen segítenek egymásnak	Együttműködés elősegítése, feladattudat megerősítése		Elkészült munkák ellenőrzése, koordinálás		
XIV. ÖSSZEGZÉS... 10 perc					
A kész makettelemek tanyaudvarra történő összeépítése	Együttműködés elősegítése, tanult ismeretek tudatos alkalmazása, szintézis, térlátás	Csoportok együttműködése			
XV. ÉRTÉKEKELÉS...4 perc					
A tanulók értékelik a kész produktumot: kiállítás	Önbizalom erősítése, Önálló véleményalkotás	csoportos minőségi önellenőrzés			jutalompontok

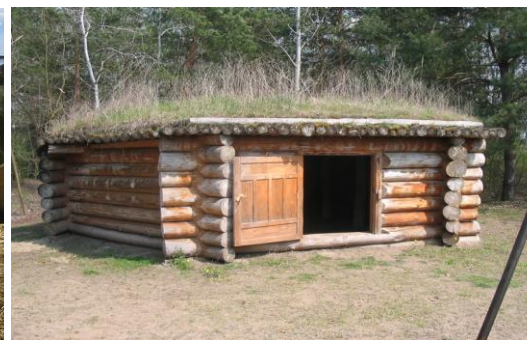

MELLÉKLETEK

I. BLOKK

I/1. MELLÉKLET

A csoportalakításhoz használt képek

1. Melyik történelmi korszakba helyeznéd az épületet?
2. Hol építhették fel (a Föld melyik részén, vagy milyen éghajlati viszonyok között)?
3. Főként milyen anyagokat használtak falának építéséhez? Miért pont azokat?

Válaszok:

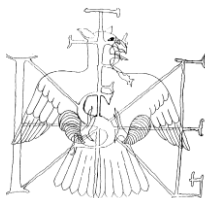
Iglu – eszkimók, Kanada, jégből, főleg 19.sz.

Nádkunyhó – indiánok, Titicaca tó (Peru) nádból, ma is.

Boronafalú ház – európaiak (pl. Erdély), fagerendákból, főleg 17-19.sz.

Vályogház – pl. magyarok, Alföld, vályogból, főleg 18-19.sz.

Kővár – európaiak, hegyvidék, kőből, középkor

I/2. MELLÉKLET

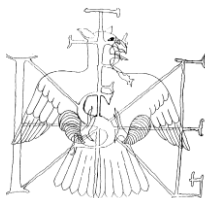
Tanya

Az alföldi városok és falvak határában szétszórtn álló, rendszerint egy lakóépületet és néhány hozzá tartozó gazdasági épületet magába foglaló, paraszti használatú állandóan lakott magános telep

A tanya a történetiségben tartozéktelepülés, azaz a megosztott parasztváros külső-határbeli része volt. A tanyakialakulás kezdetének időpontja ma még nem megnyugtatóan tisztázott. Egyes adatok arra vallanak, hogy már a 15. sz.-ban létrejöttek egyes területeken a későbbi tanyákkal rokon pusztai telepek. Az alföldi városok nagyméretű tanyásodása azonban a 18. sz.-ban bontakozott ki. A tanyák kialakulásának alapvető feltétele volt a paraszti földtulajdon vagy legalábbis kötetlen, szabad földhasználat. E feltételek elsősorban az alföldi parasztvárosokban voltak adottak.

A tanya őse valószínűleg a több helyen *mezei kert*nek nevezett, szénakaszálással és részben földműveléssel hasznosított, szabad foglalású határbeli földdarabon kialakított állatteltető-hely lehetett. A magánbirtokon létrejött pusztai szálláshelyeket mindenütt állatteltetésre, valamint a nyári mezőgazdasági munkák idején meghúzódó, rakodó és esetleg nyomtató helynek használták. Legtöbbször csak akol, kunyhó, majd tüzelős istálló állt. A kezdetleges pusztai épületekben csak annyi időt töltött kint a városi parasztlakosság, amennyit az állatteltetés, ill. a mezőgazdasági munkák végzése föltétlen megkívánt. Leginkább szolgaleányok és gazdafiak tartózkodtak kint a telelő állatokkal. Az istállóban aludtak, ott is főztek. Később a földművelés jelentőségének növekedésével egyre gyakrabban mentek ki nők is a tanyára. Az istállók mellé lakóházak is épültek. A családoknak azonban volt a városban is házuk. Tulajdonképpen továbbra is ott laktak, csak a nyári hónapokra költöztek ki a pusztára. Sokan cselédet, „kertészt” fogadtak tanyájukba, aki állandóan kint lakott. A 19. sz.-ban már egyre gyakrabban előfordult, hogy a parasztcsaládok állandó jelleggel kiköltöztek tanyájukra. Ez a pusztán tartózkodás azonban csak az élet egy szakaszára szólt. Az öregedő gazda átadta fiainak a birtokot és beköltözött városi házába.

(Magyar Néprajzi Lexikon tanya címszava alapján)

I/3. MELLÉKLET

Vályog

A tanyai és falusi lakosság kedvelt építési anyaga a vályog volt. Olcsóbb a téglánál és jobb hőszigetelő. Ebben az időszakban (19. sz.) csak nagyméretű vályogból építkeztek az emberek. Ez adta az 50 cm-es falat, mely télen meleg volt, nyáron pedig kellemesen hűvös. Az 1880-1908-as időben még a középületeink is ebből épültek.

Mi kell hozzá? Agyag és szalma.

Eszközök: talicska, ásó, kapa, vető, vödör.

Vályogvető **műveletei:** leásást, locsolást, kapálást, törekezést, tömörítést, vetés.

A **vetés:** Talicskába rakják a kész sarat, egymás mellé öntik. A munkás vízzel teli vödört hoz, a formálót két-három vetés után belül megvizsezi, hogy sima oldalakkal csússzon ki a kész vályog. Már csak szárítani kell.

Tanyai építkezések

Az építkezés során a házhelyet mindenki maga jelölte ki a földterületének legmagasabb pontjára, gondolva a vizes időszakokra is. Megkeresték a szikes területet, ahol már kialakult a vályogvető gödör, és a család minden tagja (rokon, sógor) összejöttek segíteni vályogot vetni, ami bizony nem volt könnyű munka. A gabonatermés összes polyváját, és az apróra vágott, szecskázott szalmát összeválták a jó minőségű, szürke székfölddel. Ha a kivetett vályog kiszáradva, feldobva a magasba visszaesett a földre, annak nem volt szabad eltörnie. Ha eltört, az azt jelentette, hogy a kezdéskor a deknit, azaz a felső, füves részt nem szedték le rendesen, és homok is került a székföld közé. Ez már gyengítette a vályog minőségét. A többi építkezéshez szükséges anyagot a szegény embernek szinte a természet adta. A szép, igényes akác, vagy nyárfa horogfának nagyon jó volt. A

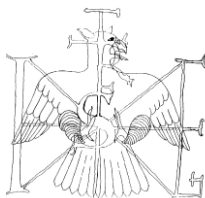
nádasban télen, mikor a víz befagyott, nagyszerűen lehetett a gyalázkával vágni a nádat. Kévébe kötve, tetőfedésre, kiválóan alkalmas volt.

A vályogházak tulajdonságai, és védelme

E falak - amellett hogy szerkezetük megfelel tartó-, és határoló funkciójuknak - különleges mikroklímát biztosítanak a házban. Hőtároló és páratechnikai tulajdonságaiknak köszönhetően a vályogház nyáron kellemesen hűvös, télen pedig kis fűtéssel is gyorsan felmelegíthető. A vályog - mivel nem tömör anyag - párafelvétele és leadása gyors, emiatt kevésbé hajlamos a penészedésre. Valószínűleg ennek köszönhető, hogy a bele épített faanyagot konzerválja, ezektől távol tartja a farontó rovarokat, gombákat, amelyeknek nem kedvez a vályogfal nedvességtartalma.

A vályogházak tájolására is nagy hangsúlyt fektettek, így a passzív napenergia hasznosítás is megvalósult. A legfontosabb irányelv volt, hogy a ház az ablaktalan hátsó fala az uralkodó szélirány felé álljon. Mivel e sárból épült házak legnagyobb ellensége a vizesedés, ezért a környezetből kiemelkedő részre jelölték ki elődeink az épület helyét, hogy a belvíztől és a lezúduló csapadéktól is védve legyen. A kezdetekben a "sárfalak" alapozása mindössze a föld dögölésében merült ki. Később már árkot ástak, amit kiégettek mielőtt elkezdték a fal felhúzását.

A falra kerülő csapadék ellen a mai vakolat elődjével: tapasztással védekeztek. A legelterjedtebb a tehéntrágyás szalmavályog-tapasztás volt. Egy vödörnyi homokkal kevert szalmatőrekes sárhoz egy "adag" tehéntrágyát keverték. A falat benedvesítették, majd a keveréket vékony rétegben felhordták. Amikor ez megszikkadt, akkor egy újabb réteg következett: az előbbivel azonos arányban, de lótrágyával és szalmatőrek nélkül. Miután megszáradt, több réteggel bemeszelték, ez szint is adott, és a trágyaszagot is elnyomta. A vályogházak a téglá, vagy betonfalakhoz képest sokkal egészségesebbek, de egyben gyengébbek és sérülékenyebbek is.

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzat

Szent István Általános Iskola

Adószám: 15359214-1-06

6800 Hódmezővásárhely, Szent István utca 75.

Tel/Fax: 62/245-066

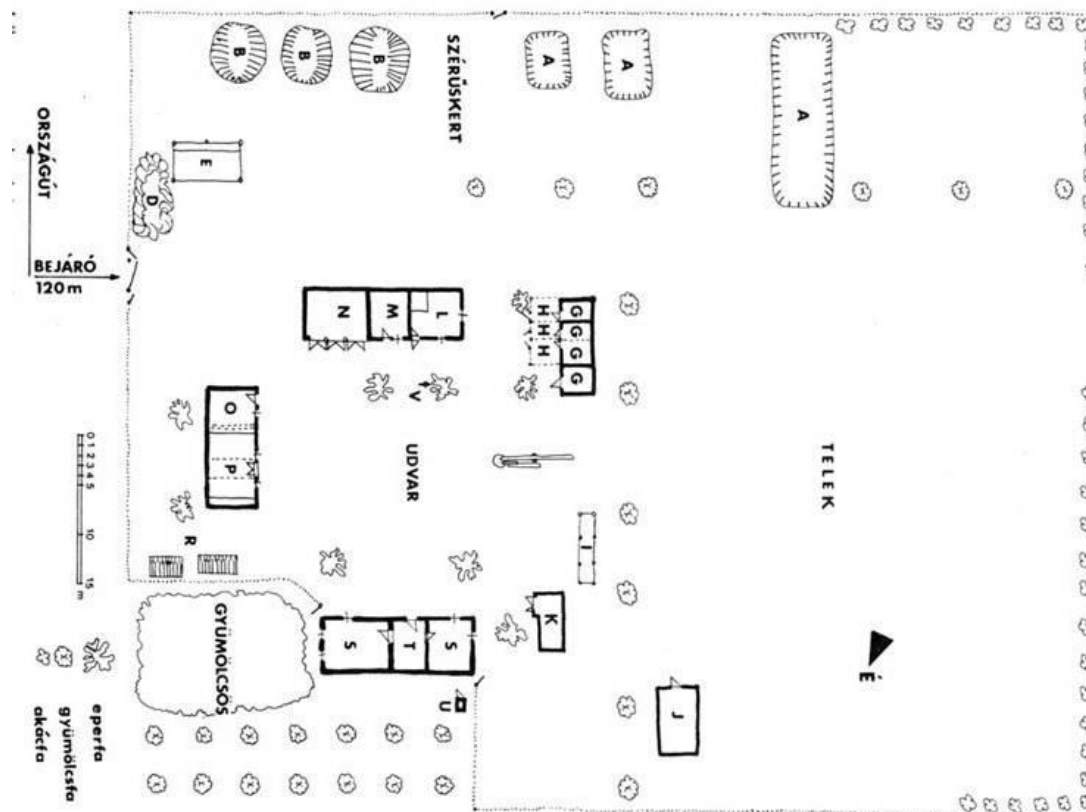
E-mail: iskola@szentistvan.hodtav.hu

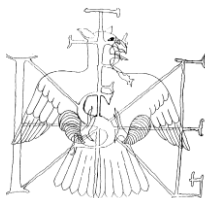

I/4. MELLÉKLET

Jellegzetes tanyaudvar helyszínrajza

A = szalma, B = szárkúp, D = ganédomb, E = marhaszín, G = disznóól, H = akól, I = góré, J = verem, K = pince, L = kiskonyha, M = műhely, N = kocsiszín, O = fűskamra, P = istálló, R = farakások, S = szoba, T = konyha, U = árnyékszék, V = köcsögfa

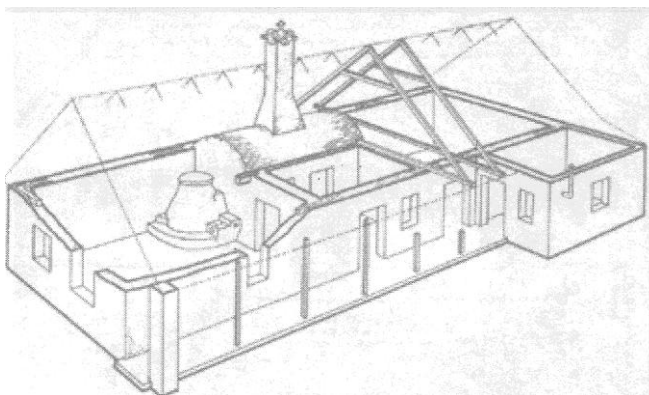

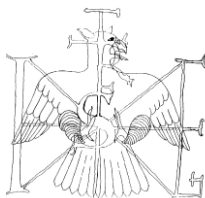
I/5. MELLÉKLET

A tanyaépületek beosztása

A paraszti házak jellegükben, stílusukban tájegységenként eltértek, ám vannak közös jellemzőik. Az Alföldön a házak szinte mind háromosztatúak., azaz három helyiségből állnak. A főbejáraton a középső részbe juthatunk, ami rendszerint a konyha. (Ennek az ajtó felőli része a pítvar, a mindennapi élet legfőbb színtere.) Itt volt a tűzhely, sok esetben erről fűtötték a kemencét is. A konyhától jobbra, a porta belseje felé néző részen a főleg mezőgazdasági eszközök és az élelem tárolására szolgáló kamra volt. Balra az úgynevezett tisztaszoba húzódott (a tanya „bejárata” felé nézett aprócska ablaka). Ha két szobája is volt az épületnek, a bal felől a legszélső volt az. Ezt alakították ki a ház féltett helyiségévé, benne a szent sarokkal, a kemencével, tulipános ládával, a padkával. A konyhából a főbejáraton kilépve a tornácra juthatunk, amely egy nyitott folyosónak tekinthető.

A vályogból épült házak tájolására is nagy hangsúlyt fektettek, így a passzív napenergia hasznosítás is megvalósult. A legfontosabb irányelv volt, hogy a ház az ablaktalan hátsó fala az uralkodó szélirány felé álljon. Mivel e sárból épült házak legnagyobb ellensége a vizesedés, ezért a környezetből kiemelkedő részre jelölték ki elődeink az épület helyét, hogy a belvíztől és a lezúduló csapadéktól is védve legyen.

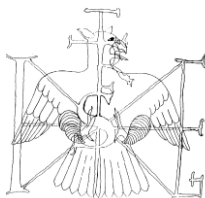

II. BLOKK

II/1 MELLÉKLET

(képek forrása: <http://valyogveto.hu>)

III. BLOKK

III/1. MELLÉKLET

Feladatkártyák:

1. Építsétek meg a tanya főépületét!

2. Építsétek meg a tanya istállóját!

3. Építsétek meg a disznóólakat!

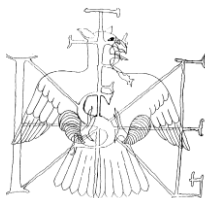
4. Építsétek meg a kocsiszínt!

5. Építsétek meg a műhelyt!

1. melléklet

Hogyan kell a vályogfalat építeni, a téglát kötésbe rakni. (forrás:<http://valyog.uw.hu>)

ÉLET A TISZÁN (MODULVÁZLAT)

Ajánlott korosztály: 7. osztályos tanulók

Ajánlott időkeret: 2*45 és 75~90 perc

A foglalkozás közvetlen célja: A tanulók megismerjék a tiszai halászok mindennapjait, munkaeszközeit; a helyi specialitást (tiszai halászlé) el tudják készíteni

A foglalkozás tartalma: I. Küzdelmes mindennapok;

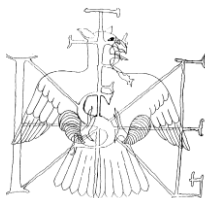
II.

III. Ezt főzzük ki!

Megelőző tapasztalat, előzetes ismeretek: Természetismeret (biológia) és hon- és népismeret tanórákon hallottak

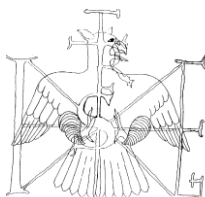
Ajánlott továbbhaladási irány: Tiszai halászat a gyakorlatban; Tisza folyó és a halászok az irodalomban, művészetekben

A kompetenciafejlesztés fókuszai: kommunikációs készség, gondolkodási készség, metakogníció, figyelem, emlékezet,

I. KÜZDELMES MINDENNAPOK (45 perc)

Tevékenységek - időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek		Eszközök / mellékletek	
		diák	tanár	diák	tanár
I. RÁHANGOLÓDÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE...5 perc					
Csoportalakítás (4), majd csoportonként egy-egy képet/ tár- gyat húznak , amely a feldolgozandó té- mával kapcsolatos. Feladatok: 1. A csoportbeli szerepek kiosztása (A, B, C, D,) 2. Meg kell keresni a feladat helyszínét		Keveredj, állj meg, csoportosulj!	kérdésfeltevés		1. melléklet
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA 25 perc					
Minden csoport más- más témát dolgoz fel, belőle plakátot készít 1. csoport: Halászeszközök	Képi gondolkodás, Absztrakció, Együttműködés elősegítése, Manuális készség,	Fordított szakértői mozaik, IKT		Csomagolópapír, zsírkréta, filctollak jegyzetfüzet	Kiállítás halászesz- kökből (vetőháló, varsa, kerítőháló, la- dik, szapoly, kece); Hálókötő zsineg, tű;

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzat

Szent István Általános Iskola

Adószám: 15359214-1-06

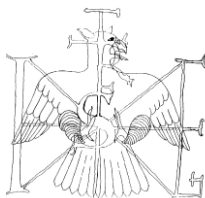
6800 Hódmezővásárhely, Szent István utca 75.

Tel/Fax: 62/245-066

E-mail: iskola@szentistvan.hodtav.hu

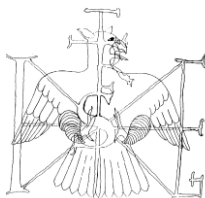
2. csoport: hálókötés alapjai 3. csoport: tisztai alaphalfajták 4. csoport: tisztai halászlé (recept)				http://www.horgasz.hu	(Szabó Lajos bácsi) 2. melléklet Számítógép internet hozzáféréssel 3. melléklet 4. melléklet
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS 8 perc					
Csoporton belül minden diák kidolgoz egy ismétlőkérdést, felírja egy kártyára, választ pedig a kártya másik oldalára. Csoportok kicserélik kártyáikat. Csoportválasz: Az első tanuló felolvassa a kérdést, válaszolnak rá, ellenőrzik a kérdésfeltevők választ, ha nem egyezik, kiegészítik a kártyán lévőket. Kártyacsomag továbbküldése.	Értő hangos olvasás, Hangos olvasás pontossága; Verbális kifejezőképesség, Memória, Koncentrált figyelem, Helyesírási szabályok, Kommunikáció, Fogalmi gondolkodás, Lényeglátás.	Csoportmunka "Feladatküldés" módszer	koordinálás	Üres kártyák, toll	

IV. ÖSSZEGZÉS 4 perc					
Plakátok kihelyezése, rövid ismertetése	Kommunikáció, emlékezet	Fülfentős (csoportonként 2 igaz és 1 hamis villámállítást témaként).	Csoport szószólóinak kijelölése		mutatópálca
V. ÉRTÉKELÉS 3 perc					
Jutalompontok osztása	Önfegyelem, Reális énkép kialakítása		Frontális közlés		jutalompontok

II. (45 perc)

Tevékenységek - időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek		Eszközök / mellékletek	
		diák	tanár	diák	tanár
I. RÁHANGOLÓDÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE...8 perc					
A játék menetének, céljának ismertetése (minél hamarabb összegyűjteni a hallé főzéséhez szükséges „kellékeket”); Menetlevél készítése	Koncentráció, Manuális készség, Kreativitás,		Frontális közlés	Papír, különféle íróeszközök, ragasztó, olló	pecsét

II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA 25 perc (4*5 +5)

A mai foglalkozáson megmutathatjátok, milyen leleményesek vagytok, illetve, hogy mit sajátítottatok el az előző tanórán.

Csoportalakítás

A négy előző alapcsoport kialakítása

Feladatok:

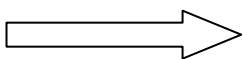
1. állomás: Puzzle

2. állomás:
Ladikmentés

3. állomás: Tisza-mix

4. állomás: „Ezt jól kifogtad!”

Kreativitás,
együttműködés
elősegítése,
analízis-szintézis,
feladattudat
kialakítása,
logikus
gondolkodás,
egyéni érdek
csoportérdek elé
helyezése

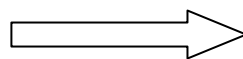

Csoportmunka
forgószínpad
(4 állomás):

--sorba rendezés
(egydimenziós rejt-
vény),
--víz kimerése a la-
dikból, időre,
--totó,
--fahalacskák kifo-
gása.

Frontális közlés

Folyamatos
koordinálás

--ragasztó, papírla-
pok;

--ladik, vödör, sza-
poly (vízmerő);
--toll;
--fahalak, horgász-
bot, szák

Pecset,
piros toll

1 melléklet

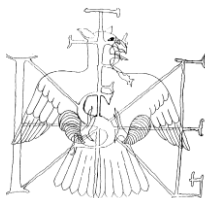
2. melléklet,
stopperóra

III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS 5 perc

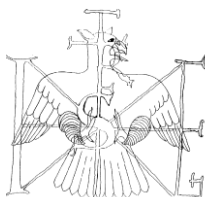
Folyamatos ellenör-
zés, összefoglalás, a
helyes megoldás is-
mertetése az egyes
állomáshelyeken.

frontális

pecsét,
megoldókulcs,
stopperóra

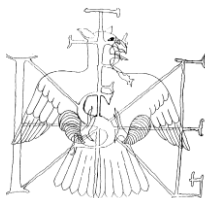

IV. ÖSSZEGZÉS...5 perc					
Menetlevelek leadása; pontok, "kellékek", összesítése, a csoportok sorrendjének meghatározása.	Mennyiségek azonosítása, Alapműveletek rögzítése.		frontális	Kitöltött menetlevél	toll
V. ÉRTÉKELÉS... 3 perc					
Részértékelés: állomásonként – feladat teljesítése esetén a halléhez szükséges "kellékeket" megkapják.; A játék végeredményének kihirdetése , további "jutalomfeladat" kiosztása: 1. hely: halléfőzés, 2. hely: terítés, 3. hely: rőzsegyűjtés, 4. hely: mosogatás.	Kudarctűrő képesség, önfegyelem, reális énkép kialakítása, felelősségvállalás		Frontális közlés		Jutalompontok és 1. állomás: hagyma 2. állomás: fűszerek 3. állomás: hal (kép) 4. állomás: víz
					Fakanál, kötény, kas, szivacs.

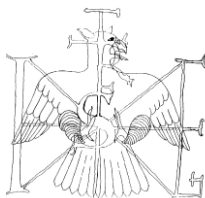

III. EZT FŐZZÜK KI! (75 ~ 90 perc)

Tevékenységek - időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek		Eszközök / mellékletek	
		diák	tanár	diák	tanár
I. RÁHANGOLÓDÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE...10 perc					
Az előző foglalkozá- son kialakított cso- portok feladatainak meghatározása: 1. cs.: halléfozés, 2. cs.: terítés, 3. cs.: rőzsegyűjtés, 4. cs.: mosogatás. Szükséges kellékek kiosztása			Feladat ismertetése Frontális közlés, majd csoportra szabott eligazítás		--Kés, borács, élel- miszerek (hal, apró- hal, hagyma, só, paprika, burgonya), víz, fakanál; --Tányérok, kanál, szalvéta kenyeres kosár, abrosz növé- nyek dekorációnak; --kas, védőkesztyű --gumikesztyű, szí- vacs, mosogatószer.
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA ~35 perc					
A csapatok elvégzik a kiosztott feladatot (kivéve a 4. csapatot. - ők tagonként más- más csoportnak be- segítenek.)	Önálló feladatvégzés, együttműködés elősegítése, felelősségvállalás erősítése	Csoportmunka csoporton belüli munkamegosztással egyéni munka			
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS 10 perc					

Hallé receptjének összeállítása, leírása (a hallé közben fő)	Akusztikus differenciálás; nyelvi analízis szintézis; helyesírási szabályok	csoportinterjú	Irányítás, esetleges korrigálás	Toll, füzet	I/3.melléklet
IV. ÖSSZEGZÉS ~15 perc					
Az elkészült étel jóízű elfogyasztása	csapatépítés		koordinálás		Merőkanál,
V. ÉRTÉKELES 5 perc					
Jutalompontok osztása	Reális énkép kialakítása önbizalom erősítése	Csoportos minőségi	Frontális értékelés		jutalompontok

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzat
Szent István Általános Iskola
Adószám: 15359214-1-06
6800 Hódmezővásárhely, Szent István utca 75.
Tel/Fax: 62/245-066
E-mail: iskola@szentistvan.hodtav.hu

MELLÉKLETEK

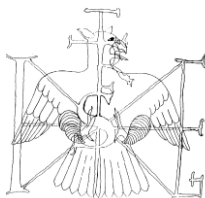
I/1. MELLÉKLET

http://www.tananyag.almasi.hu/krez/a_vizpart

<http://www.mikulascentrum.hu>

Vajon milyen témával fogtok ezen az állomáson megismerkedni? A kép alapján válaszolj!

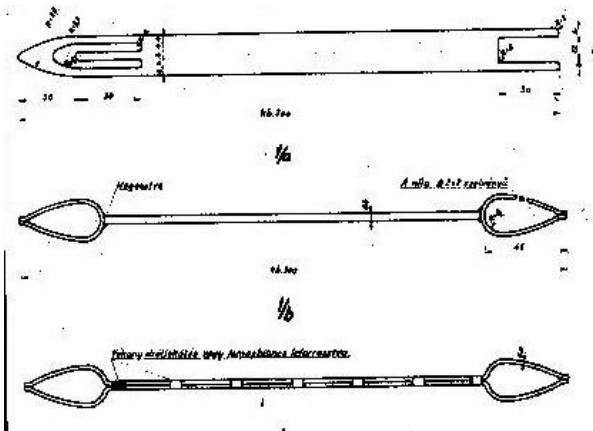

I/2. MELLÉKLET

Hálókötés eszközei

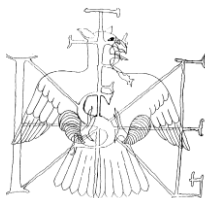
A halászok felszerelésének úgyszólván nélkülözhetetlen része a háló, ami különböző rendeltetéssel és formában, úgyszólván mindenhol megtalálható. Előjáróban ismerkedjünk meg a hálókötés szerszámaival és anyagával. A szükséges szerszám a hálókötő tűből és a lécből áll.

A kötőtűn tároljuk kötés közben a fonalat, és arról fogyasztjuk, amint kötünk. A második szerszám a pálcá, vagy lécb, amire a hálót kötjük. Ez lehet fa, alumínium, műanyag - a fontos az, hogy könnyű legyen és sima, a fonál jól csússzon rajta. Ezek a pálcák adják meg a kötendő háló szemnagyságát. Akár kerek, akár lapos a pálcá, kerületének fele a háló lyukbőssége. Ma már általános a különféle műanyag zsinór. Habár ez a legtartósabb, de rideg és a csomót nem lehet jól meghúzni, ezért könnyen szétugrik.

A háló kötését tekintsd meg a http://www.youtube.com/watch?v=JtR2RZh_SDC internetcímen fellelhető videón! Az ábrákkal illusztrált leírását pedig a <http://kezmuves.uw.hu/halo.htm> honlapon.

Jó gyakorlást!

I/3. MELLÉKLET

Tiszai halászlé (szegedi)

Hozzávalók

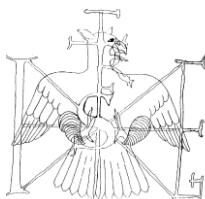
Fél kg apró hal, 1 kg ponty, 15 dkg hagyma, 3 dkg édes-nemes paprika, 2 dkg só, 1 cseresznyepaprika, 3 liter víz

Elkészítése

A halakat megtisztítom, fejüket, farkukat, uszonyaikat levágom, a ponty törzsét felszeletelem, késpengével lepattintom a keserű fogát. A hagymát apróra vágom. Az apró halakat 3 liter vízbe felteszem főni, majd áttöröm. A levébe belerakom a pontyot, az áttört apró halat és a hagymát. Mikor forr, beleteszem a sót és a paprika felét, valamint a cseresznyepaprikát. Mintegy félórai forrást követően beleteszem a paprika másik felét, illetve a bort és még öt percig forralom.

(A régi tiszai halászlérecepteket megfigyelve észrevehető, hogy hajdanán nem passzírozták át a levet, hanem a dunai módhoz hasonlóan készítették, azaz egyszerűen szétfőzték az apróhalat, illetve egy kevés burgonyát szétfőzve sűrítették be az ételt)

<http://www.mikulascentrum.hu>

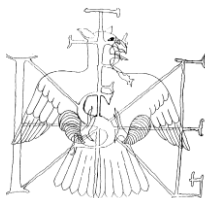
I/4. MELLÉKLET

A Tiszában fellelhető leggyakoribb halak jellemzői

NÉV	MÉRET	TÁPLÁLKOZÁS	SZAPORODÁS	ÉRDEKESSÉG
dévérkeszeg				
szürkeharcsa				
csuka				
kárász				
süllő				

A szükséges információkat megtalálod például a www.horgasz.hu honlapon!

Jó böngészést!

II/1. MELLÉKLET

Puzzle (10 darabba)

KÉRDÉSEK

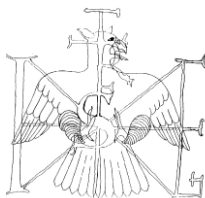
1. Mit látsz a képen?
2. Mely város híres növénye?
3. Milyen Tiszához köthető étel alapja?
4. Szerinted mi kell még hozzá?

MEGOLDÁS:

1. Vöröshagyma
2. Makó
3. Halászlé / hallé
4. Lásd I/1. melléklet

<http://www.agroline.hu/files/images/v%C3%B6r%C3%B6shagyma.jpg>

TISZA-MIX

1. Hogyan vágatott a Tisza Petőfi Sándor verse szerint?

- 1. szinte hallani a lovak dobogását
- 2. mint az örült, ki letépte láncát
- X. Petőfi nem is írt erről a folyóról.

2 . Miről híres Tisza Kálmán?

- 1. Festőművész, a folyó szerelmese.
- 2. Feltaláló volt, a bűvös kocka megalkotója.
- x. Miniszterelnök volt Magyarországon.

3. Mely városokat érinti a Tisza hazánkban?

- 1. Szeged, Szolnok
- 2. Szeged, Debrecen
- X. Szolnok, Hódmezővásárhely

4. Mi/Ki a tiszavirág?

- 1. Egy gyönyörű, kék virágú növény.
- 2. Egy rövid életű rovar.
- X. A folyó mentén lakó legszebb hajadon régi elnevezése.

5 Melyik hal él a Tiszában?

- 1. Kárász
- 2. Tonhal
- X. Pisztráng

6. Ki szervezte meg a Tisza szabályozását?

- 1. Kiss Lajos.
- 2. Nem tudjuk, nem maradt fenn a neve.
- X. Gróf Széchenyi István.

7. Hány országot érint a Tisza?

- 1. 5.
- 2. 4.
- X. 7.

8. Hogy hívják a tiszai vízi közlekedési eszközt?

- 1. Lédik.
- 2. Ladik.
- X. Lédig.

9. Milyen növény viseli elnevezésében a folyó nevét?

- 1. Tiszai lapu.
- 2. Tiszaperje.
- X. Tiszafa.

10. Egy ruhadarab márkaneve a Tisza. Melyiké?

- 1. Sportcipő.
- 2. Kalap.
- X. Váltáska.

11. Milyen hosszú ez a folyó?

- 1. 341km.
- 2. 2543km.
- X. 962 km.

12 Hová ömlik a Tisza?

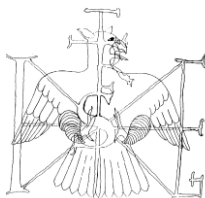
- 1. Dunába.
- 2. Fekete-tengerbe.
- X. Balatonba.

13. Mi miatt pusztult ki 2000-ben a folyó élővilága?

- 1. Egy elsüllyedt, olajat szállító tartályhajó miatt.
- 2. Romániai ciánmérgezés.
- X. Romániai cipőgyárból eredő vegyszerek miatt..

13+1. Jelöld meg a kakukktojást!

- 1. Tiszalök.
- 2. Tiszaújhalas.
- X. Tizakécske.

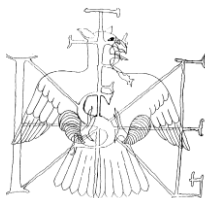

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzat
Szent István Általános Iskola
Adószám: 15359214-1-06
6800 Hódmezővásárhely, Szent István utca 75.
Tel/Fax: 62/245-066
E-mail: iskola@szentistvan.hodtav.hu

TISZA-MIX MEGOLDÁSA

1. 2
2. X
3. 1
4. 2
5. 1
6. X
7. 1
8. 2
9. X
10. 1
11. X
12. 1
13. 2
14. 2

Dobd a sutba a számítógéped!

(MODULVÁZLAT)

Ajánlott korosztály: 7. osztályos tanulók

Ajánlott időkeret: 60 perc

A foglalkozás közvetlen célja: A diákok belekóstoljanak a régmúlt gyermekeinek egyszerű, ám annál érdekesebb játékaiba.

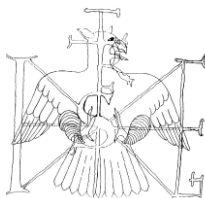
A foglalkozás tartalma: Régi magyar gyermekjátékok

Megelőző tapasztalat, előzetes ismeretek: Hon- és népismeret órán tanultak (A parasztyerekek mindennapi élete), beszélgetés a nagyszülőkkel.

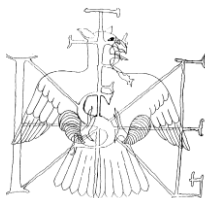
Ajánlott továbbhaladási irány: Újabb, illetőleg más típusú játékok felfedezése, elsajátítása (pl. zsákbaftás, gombozás, ...), versenyek rendezése.

A kompetenciafejlesztés fókuszai: Együttműködés, kulturális érzékenység,

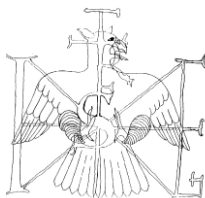
Tevékenységek - időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek		Eszközök / mellékletek	
		diák	tanár	diák	tanár
XVI. RÁHANGOLÓDÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE 5perc					
Te mit szoktál otthon játszani társaiddal	Absztrakció,		Bejön gólyalábon		Gólyaláb

szabadidőben? A számítógépes játékok kontra népi hagyományok. Csoportalakítás (4): Népi kiszámolóval Feladat: ötletelés – Vajon mire jók, az e-lébük tárt faeszközök	Logikus gondolkodás,	Brain storming	Frontális közlés		Számítógép és rajta játékok Lásd alább!
XVII. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA 25 perc					
Minden csoport egy állomáson elsajátít egy gyerekjátékot. Ezt kell majd a többi csoportnak megtanítani úgy, hogy az azonos jelűek állomásról állomásra vándorolnak. Mindig az oktatja a többieknek, aki az adott játékot eredetileg már elsajátította. 1.csoport: Csülkőzés 2.csoport: Kanászos 3.csoport: Tyúkozás 4.csoport: Bigézés	Szabályok felismerése, Verbális kifejező készség, Magyarázó készség, Figyelem, Koncentráció, Ügyesség	Fordított szakértői mozaik Együttműködés kiscsoportokban	Magyarázat, játékbemutató	Csülkőzés: Fatönk (csülök), botok (ahány játékos van) Kanászos: labda, farúd, 1 méteres botok (ahány játékos van), Tyúkozás: két gally Bigézés: bige: kb. 15-20 cm hosszú, két végén kihegyezett, 3-4 cm átmérőjű pálcika, keményfából. lökőbot: kb. 60-65 cm hosszú, rugalmas mogyoróbot, vagy fűzfabot.	Ásó mellékletek

XVIII. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS 17 perc					
A tanult játékok bemutatása közösen. Melyik lesz a csapat kedvence?	csapatépítés	csoportmunka	Koordináció		
XIX. ÖSSZEGZÉS 10 perc					
A tanult játékok leírása, lerajzolása	Memória Verbális emlékezet, Lényeglátás, Helyesírási készség	Önálló, egyéni munka, esetleg pármunka		Íróeszközök, jegyzetfüzet	mellékletek
XX. ÉRTÉKELÉS 3 perc					
Jutalompont gyűjtése	Önbizalom erősítése, Sikerélményhez juttatás		Frontális csoportra, vagy csapatra szabott		jutalompontok

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzat

Szent István Általános Iskola

Adószám: 15359214-1-06

6800 Hódmezővásárhely, Szent István utca 75.

Tel/Fax: 62/245-066

E-mail: iskola@szentistvan.hodtav.hu

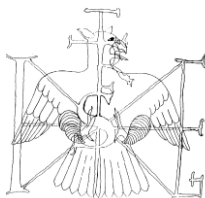

MELLÉKLETEK

Kanászozás (disznójáték)

Játékszabály: A labdát egy földbe ásott lyukba teszik. Körülötte másfél méter távolságban kisebb lyukakat ásnak, eggyel kevesebbet, mint ahány játékos van. A labdától 30 méterre kijelölnek egy fát, vagy leszúrnak egy botot. Minden játékos kezébe vesz egy egyméteres botot. Adott jelre mindnyájan futni kezdenek a kijelölt hely felé. Aki odaért, megüti botjával, s visszafut a disznóhoz. Az első visszaérkező kiüti botjával a disznót a lyukból s botját beleszúrja az egyik kis lyukba. A többiek is sorban elfoglalnak egy-egy lyukat, az utoljára érkező pedig hoppon marad. Ő lesz most a kanász, s első kötelessége, hogy a disznót visszaterelje az ólba. A disznót csak bottal szabad érinteni. A többi játékosok igyekeznek megakadályozni, hogy a kanász vissza tudja terelni a disznót. Ők is csak bottal érinthetik, de joguk van messzebbre elütni vagy a kanász botját akadályozni. Verekedni természetesen nem szabad a botokkal. Ha a kanász közben egy üresen hagyott lyukba bele tudja szúrni a botját, akkor az tereli tovább a disznót, aki hely nélkül maradt. Mikor a disznót sikerül visszaterelni az ólba, a játékosoknak újra versenyt kell futni, de aki legutóbb volt, az ott maradhat a körnél, s elsőnek foglalhat magának lyukat. Az utoljára visszaérkező lesz a kanász, s a játék folytatódik tovább.

Tyúkozás

Játékszabály: Fiúk, vagy vegyesen fiúk és leányok, fölállnak. A két legnagyobb egyike a "sas", a másik a "csirkének" az "anyja". Azután a csirkék egymás hátába fogódzva, nagyság szerint fölállnak, legelöl áll az anya. A sas pedig az anyával szembe áll, fácskát vesz kezébe, majd leguggol, és lyukat kezd vájni. Ekkor ilyen párbeszédet kezdenek:

Sas: - *Ásom, ásom ezt a gödröt.*

Anya: - *Minek az a gödör?*

- *Tűznek.*

- *Minek az a tűz?*

- *Víznek.*

- *Minek az a víz?*

- *Tyúkhúsnak.*

- *Abból bizony nem eszel.*

- *De bizony eszem.*

Erre a sas föláll és a csirkék után fut, s a hátsót elfogni igyekszik; azonban az anya védelmezi a csirkét, s azon igyekszik, hogy a sas el ne foghassa. A sasnak csak a leghátulsót szabad elfognia, s ha ez sikerült, ismét csak a leghátulsót. Midőn az anya látja, hogy a sas hátra igyekszik futni, elkiáltja magát:

- *Forduljatok, csirkéim!*

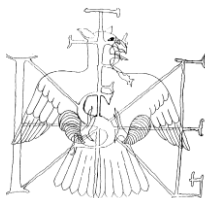
Amelyik csirkét elfogta a sas, félreáll, míg végre valamennyi félre nem jut. Ekkor az anya és a sas két kis fácskát tesznek keresztbe a földön, azután mindegyik csirkének sorban megfogják a karját, s a keresztbe tett fák felett mindaddig előre-hátra ugratják, míg ezt a verset énekelve el nem mondják:

*Gyér szita, gyakor szita,
Menj be mennyországba.*

E vers mindegyik szótagjának éneklésekor hol előre, hol hátra ugratják az illetőt. Ha így mindegyikkel végeztek, az ördögök a sashoz, az angyalok az anyához állnak; mindkét csapat egy-egy fácskát vesz kezébe, melyet "kulcs"-nak, s azt, ellenkező irányba futva, jókora távolságban elrejtik. Most egymás kulcsainak fölkeresésére indulnak, s maikor egymást közel érik, így csúfolkodnak: "Csúf pokoli ördögök"- "Szép mennyei angyalok". Amelyik csapat előbb megtalálja a másiknak a kulcsát, ezt kiáltja:

- *Megkaptuk a kulcsokat; nekünk kalács, nektek semmi.*

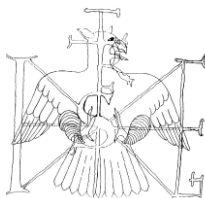
Aztán újra kezdődik a játék.

Csülködés (csűrözés, pötyézés)

Játékszabály: Először választunk egy kanászt, majd húzunk egy ún. ütővonalat. A többi játékos ide áll. Mindenkinek van egy botja. Az ütővonaltól 15-20 méterre felállítunk egy fahasábot (vagy földbe szúrt ágat). Ezt nevezzük csülöknek. A cél ezt eldönteni. A csülök mellett áll a kanász, de elég távol ahhoz, hogy nehegy megdobják. Az ütővonallról sorban egymás után dobják a játékosok botjaikat a csülökre, hogy eldöntsék. Amennyiben sikerül, minden már dobott játékosnak szaladnia kell a botjáért. A kanásznak az lesz a feladata, hogy először felállítsa a csülköt, majd megpróbálja elfogni egy botjáért szaladó játékost az ütővonallal való visszaérése előtt. Ha sikerrel jár, az elfogott lesz a kanász, he nem, marad. Elfogás módja: a kanász botjával kell, hogy megérintse a menekülőt.

Abban az esetben, ha senki sem tudja eldönteni a csülköt, a legutolsó bot eldobása után mindenkinek ki kell futnia a botjáért. Ilyenkor örülhet a kanász, ugyanis nem kell a csülök felállításával törődnie, csak egy játékos elfogásával.

Bigézés

Könnyen összeállítható, változatos játék. Játsható csapatban, vagy kettesben. Nincs kötött méretű pályája, 20-50 szélességű és hosszúságú tér kell hozzá.

Eszközei:

- bige: kb. 15-20 cm hosszú, két végén kihegyezett, 3-4 cm átmérőjű pálcika, keményfából.
- lökőbot: kb. 60-65 cm hosszú, rugalmas mogyoróbot, vagy fűzfabot.

Ha csapatban játsszák, a pálya egyik végén a lökők, a másik végén a fogók állnak szétszórva. A lökők előtt egy kb. 4 x 8 cm átmérőjű, tojásdad gödör van kiásva, hosszanti tengelyével a fogók felé. Ez a bigecsűr.

A bigecsűr közepére merőlegesen ráfektetik a bigét. Az első lökő kétkézbe veszi a bigebotot. Ennek vékonyabbik végét a bige közepe alá illeszti, majd egyszeri gyors mozdulattal kilöki a bigét a csűrből. A lökő vagy ha túl közel vannak, a fejük fölött átrepíteni.

Ha sikerül a bigét a fogóknak még a levegőben elkapni, a Ha a bigét nem sikerül így elfogni, akkor a lökő lefekteti legközelebb levő fogó felveszi és megcélozza vele a botot. következő lökőre kerül a sor.

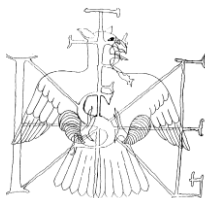
ütheti a bigét.

kétszer téveszthet.

végére, majd a felpattanó bigét igyekszik minél messzebbre megint felüt és elüt. A repülési távolságot mindannyiszor háromszor nem hibázik. A számozást meg lehet sokszorozni. felütögeti, (mintha pattogatná) mielőtt messzire elütné. leesési távolság. Ezt hívják szemelezésnek. Ha a szemelezés lökő. Ha háromszor is tévesztett, nem kell kiállnia a játékból, csak átadja botját a következő lökőnek, aki a bigecsűrtől kezdi a játékot. A fogóknak megint itt adódik lehetőségük, hogy a két csapat helyet cseréljen.

A játék az előbbieket szerint folytatódik. A lökők mindig összeadják számaikat. Az a csapat nyer, amelyiknél az összeg nagyobb. Ha valamelyik csapat elfogy, a

csapatok helyet cserélnek, és a fogók első embere lök először. botját, merőlegesen a bigecsűrré. A földön fekvő bigét a hozzá Ha eltalálja, az iménti lökő kiesik a játékból, "kint van", és a Ha nem találja el, akkor a lökő felveszi a botját, s most már A lökőnek háromszor lehet felütni és elütni a bigét, vagyis A bot vastagabbik végével ráüt a bige valamelyik kihegyezett elütni. Ahova a bige leesik, azt a távolságot lépéssel leméri, majd lelépi és összeadja az előzőkkel. Annyiszor üthet, amíg összesen Ha a lökő elég ügyes, a felütött bigét többször is maga előtt Ahányszor sikerül az ütögetés, annyszor tízszeresére növelhető a nem sikerül, az is hibának számít. Emiatt sok számtól eleshet a

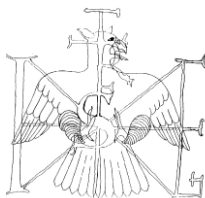
játék teljesen előlről kezdődik. Hogy melyik csapat lesz fogó, vagy lökö, azt sorsolással döntik el.

Ha a játékot ketten játsszák, akkor, ha a lökö kimerítette hibalehetőségeit, a párok szerepet cserélnek. Az nyer, akinek több a száma.

A bigézésnek ismert körben való változata is. Ez az előbbinek egy zártabb formájú változata. A fogók szélesebb körben helyezkednek el, a lökök szűkebb köre körül. A fogóknak így előnyösebb helyzetben vannak, hisz a lökök bármerre ütnek, minden irányban van fogó. A kör átmérője lehet 25-30 méter, vagy ennél is több. A bigecsűr itt kör alakú, hogy bármely irányba ki lehessen ütni a bigét. A fogók a körön állva figyelik a bigét. A bent elhelyezkedő lökök eltakarhatják a bigét kilököt, de nem akadályozhatják a fogókat és a bigét sem. Aki a szabályt megszegi, kimarad a játékból.

Ha a fogó a lökö által kilendített bigét reptében elkapja, akkor nem helycsere következik, hanem a lökö kiesik a játékból. Ha azonban a fogó nem kapja el, de megérinti a bigét, akkor neki kell abbahagyni a játékot. A játék egyébként addig tart, míg minden lökö sorra nem kerül, el nem fogy. Ekkor kerül sor a csapatok helycserejére.

Forrás: www.sulinet.hu/tart/fcikk/Kjfc/0/20175/1

Barangolás Ópusztaszeren

(MODULVÁZLAT)

Ajánlott korosztály: 7. osztályos tanulók

Ajánlott időkeret: 2*45 perc

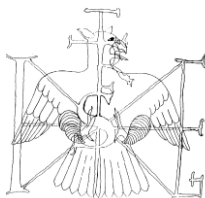
A foglalkozás közvetlen célja: A diákok megismerik az Ópusztaszeri Nemzeti Emlékpark jellegzetességeit, valamint a magyarság múltjának egy-egy szeletét

A foglalkozás tartalma: A helyszínen tájékozódva egyes épületek felkeresése, szerepjáték, dokumentáció készítése

Megelőző tapasztalat, előzetes ismeretek: Hon- és népismeret tantárgyból tanultak (A ház, Élet a faluban, A paraszti használati eszközök); A tanya tematikájú foglalkozásban tanultak, 5. osztály történelem tantárgyból a magyarok honfoglaláskori történetéről tanultak.

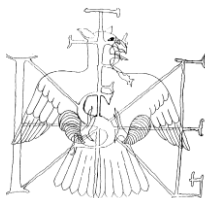
Ajánlott továbbhaladási irány: A foglalkozás során készített képekből tabló készítése, élménybeszámoló összeállítása.

A kompetenciafejlesztés fókuszai: Együttműködés, kommunikációs készségek, figyelem, alkotóképesség, élményszükséglet, problémamegoldó képesség,

Barangolás Pusztaszeren (90 perc)

Tevékenységek - időmegjelöléssel	A tevékenység célja / fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek		Eszközök / mellékletek	
		diák	tanár	diák	tanár
XXI. RÁHANGOLÓDÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE...10 perc					
1. Csoportalakítás 2. A kapott csoportok húznak egy-egy képet, átveszik a terület térképét. Felosztják a feladatokat.	Koncentráció, Szervezőkészség, csapatmunka	Hajlított véleményvonal	Közlés: a feladat ismertetése	Íróeszközök	1. melléklet 2. melléklet
XXII. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA...40 perc					
Feladat: A csoportok felkeresik a húzott képen látható épületet, választanak írásban a kérdésekre, majd elkészítenek egy ötperces "bemutatót" (szerepjáték), melyben szemléltetik társaiknak az adott épü-	Kreativitás, Tájékozódás, Fényképezőgép használata, Logikus gondolkodás, Vizuális figyelem, Képi gondolkodás, Együttműködés elősegítése	Csoportmunka IKT	Koordinálás, A csoportok munkájának ellenőrzése	Térkép, íróeszközök, papír	

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzat

Szent István Általános Iskola

Adószám: 15359214-1-06

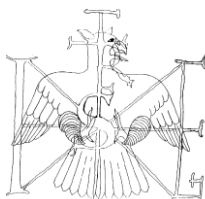
6800 Hódmezővásárhely, Szent István utca 75.

Tel/Fax: 62/245-066

E-mail: iskola@szentistvan.hodtav.hu

let funkcióját. Ezt rögzítsék fényképezőgéppel.				fényképezőgép.	
XXIII. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS 6 perc					
Gyülekezőhelyen a gépek, térképek, kérdéssorokra adott válaszok leadása.			Irányítás Elkészült anyag összeszedése, ellenőrzése		Írószer, fényképezőgép
XXIV. ÖSSZEGZÉS 30 perc					
A helyszíneken az elkészített produkciók bemutatása.	Vizuális figyelem, Verbális kifejezőképesség,	Drámajáték Szituációs játék			
XXV. ÉRTÉKELES 4*1 perc					
Minden csoport egy-egy szavazattal minősíti az éppen fellépőt.	Reális, korrekt, objektív szemlélet- mód, Kritikai gondolkodás	Csoportok általi értékelés minősítő kártyákkal (piros, sárga, zöld)	Jutalompontok osztása	Minősítő kártya	jutalompontok

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzat

Szent István Általános Iskola

Adószám: 15359214-1-06

6800 Hódmezővásárhely, Szent István utca 75.

Tel/Fax: 62/245-066

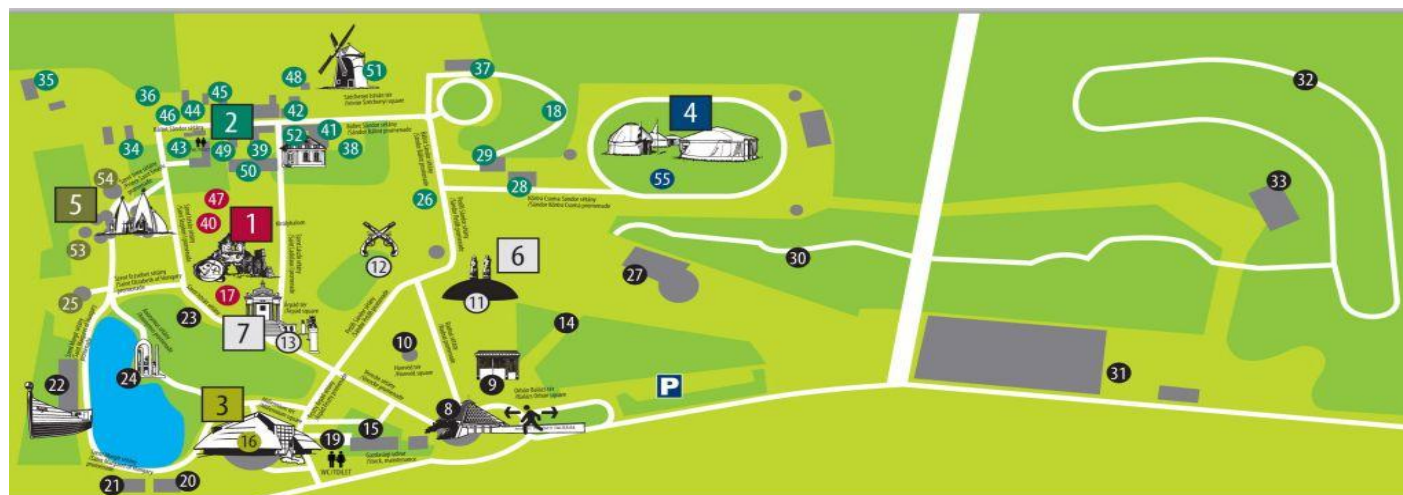
E-mail: iskola@szentistvan.hodtav.hu

MELLÉKLETEK

1. MELLÉKLET

Forrás: <http://www.opusztaszer.hu>

1 MONOSTOR
MONASTERY

2 SKANZEN
SKANSEN

3 ROTUNDA
ROTUNDA

4 NOMÁD PARK
NOMADIC PARK

5 CSETE JURTÁK
CSETE YURTS

6 CUMANORUM CAMPUS – KUNSÁG MEZEJE
CUMANORUM CAMPUS – FIELD OF CUMANIA

7 ÁRPÁD-EMLEKMŰ
ÁRPAD MONUMENT

8 PENZTÁR
CASH DESK

9 SZERKELYKAPU
SZERKER GATE

10 NEMZETI KATONAI EMLÉKMŰ
NATIONAL MILITARY MEMORIAL

11 KUN HALOM
CUMANIAN HILL

12 BETVÁRFÉSZEK
OUTLAW'S NEST

13 SZOBORPARK
STATUE PARK

14 RENDEZVÉNYSZATOR
EVENT TENT

15 AJÁNDÉKBOLT
SOUVENIR SHOP

16 FÉNYFOTÓKÉP KIÁLLITÁSOK
TOURINFORM. BÉTE. WC.
FOTÓFOTÓKÉP KIÁLLITÁSOK
TOURINFORM. BÉTE. WC.

25 VILÁGMAGYAROK HÁTLÉKA
HERITAGE OF ALL HUNGARIANS OF THE WORLD

26 BÉKE WC
SNACK BAR, TOILET

27 JÁTSZÓTER
PLAYGROUND

28 ÚTKAPARHÁZ
ROMY-MENDER HOUSE

29 KUNSÁGI ERDÉSHÁZ
FORESTER'S HOUSE OF KUNSÁG

30 ERDEI TORNAPÁLYA
FOREST PHYSICAL GROUND

31 SZERI CSÁRDÁ ÉS KEMPING
CAMPING OF SZER, INN

32 ERDEI SÉTÁUT
FOREST WALK

33 SPORTPÁLYA
SPORTS-GROUND

42 KÖZSÉGHÁZA
PARISH HALL

43 TANYAI ISKOLA
FARM SCHOOL

44 TANYAI OLVASÓKÖR
FARM COMMUNITY CENTER

45 CSONGRÁDI HALASZHAZ
FISHERMAN'S HOUSE FROM CSONGRÁD

46 SZENTESI TANYA
FARM FROM SZENTESI

47 ÁSATÁS
EXCAVATION

48 FALUSI TŰZOLTÓSZERTÁR
VILLAGE FIRE STATION

49 IPAROS MŰHELYEK
CRAFTSMEN'S WORKSHOPS

50 KOCSHÍVŐTÉNY
COLLECTION OF COACHES

17 „SZER-ÖRÖKSÉGE”
„HERITAGE OF SZER”

18 TANÖSVÉNY
FOREST PATH

19 ÁRPÁD KUTYA
ÁRPAD'S WELL

20 GÁTORHÁZ
DIKE-BEY'S HOUSE

21 ÁRVÍZ BEMUTATÓ
FLOOD EXHIBITION

22 TISZAI HALASZAT, FAFELDOLGOZÁS
FISHING ON TISZA AND FISHER PRODUCTION

23 ÁRATÓPÁR
PICKING HEADS OF WHEAT

24 ANONYMUS SZOBOR
ANONYMUS STATUE

34 SZEGEDI TANYA
FARM FROM SZEGED

35 JUHHODÁLY
SHEEPFOLD

36 SZÉLDARÁKOR
ÁRPAD'S WELL

37 VASÚTÁLLOMÁS
LOCOMOTIVE STATION

38 PIACTÉR
MARKETPLACE

39 MÁRKÓI PARASZTHÁZ
PEASANT HOUSE FROM MÁRKÓ

40 SZER HANGJA (HARANG)
SOUND OF SZER (BELL)

41 SZATÓCSBOT ÉS PÉKÁRHÉLY
GENERAL STORE AND BAKERY

34 SZEGEDI TANYA
FARM FROM SZEGED

35 JUHHODÁLY
SHEEPFOLD

36 SZÉLDARÁKOR
ÁRPAD'S WELL

37 VASÚTÁLLOMÁS
LOCOMOTIVE STATION

38 PIACTÉR
MARKETPLACE

39 MÁRKÓI PARASZTHÁZ
PEASANT HOUSE FROM MÁRKÓ

40 SZER HANGJA (HARANG)
SOUND OF SZER (BELL)

41 SZATÓCSBOT ÉS PÉKÁRHÉLY
GENERAL STORE AND BAKERY

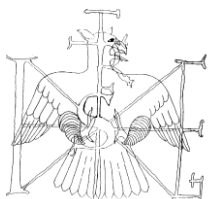
51 SZENTESI-DONÁTI SZÉLMALOM
WINDMILL FROM SZENTESI-DONÁTI

52 SZEGED-ALSÓVÁROSI PORTA
LOWER-TOWNS HOUSE FROM SZEGED

53 KORONÁS JURTA
YURT WITH CROWN

54 OKUMÉNUS KAPOLNA
ECUMENICAL CHAPEL

55 LOVASPÁLYA
HORSE-RIDING ARENA

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzat
Szent István Általános Iskola
Adószám: 15359214-1-06
6800 Hódmezővásárhely, Szent István utca 75.
Tel/Fax: 62/245-066
E-mail: iskola@szentistvan.hodtav.hu

2. MELLÉKLET

A csoportok által megkeresendő épületek

